

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
Fikrî Bir Sorunun Cevâbı

Soru: Hizb tarafından yayınlayan “Siyâsî Tahrik” (1955) başlıklı belgede, siyâsî mücâdelenin, metot değil üslup olduğu geçmektedir. Eğer böyleyse, yani “siyâsî mücâdele ve fikrî çatışma” metot değil de üslup ise bu, metodun tefâul merhalesi olduğu, bu süreçte icrâ edilen siyâsî ve fikrî amellerin ise üsluplar olduğu anlamına mı gelir? Bilindiği gibi Kur’ân-il Kerîm’de pek çok âyet vardır ki Kureyş içindeki Küfrün ele başlarına karşı siyâsî mücâdele ile fikrî çatışma hakkında vâzıhtır.

Cevap: Evet, tefâul metottandır.

Zikredilmeye değerdir ki siyâsî ve fikrî amel de metottandır. Zîra tefâul merhalesi onu gerektirir ve onsuz tamamlanmaz, dahası siyâsî ve fikrî amel olmaksızın tefâul olmaz.

Siyâsî “mücâdele” ve fikrî “çatışma”ya gelince; bu ikisi siyâsî ve fikrî amelde açıkça meydan okumaktadır. İşte bu meydan okuma üsluptur. Bazen gerekir, bazen gerekmez.

Meseleyi somutlaştırmak için diyoruz ki beyân dağıtımı, hem mücâdeleci bir üslup ile olabilir, böylece açıkça meydan okuyarak alenen dağıtılır... normal bir dağıtım ile de olabilir.

Çatışma ile mücâdelenin her ikisinde de, açıkça meydan okumaya, bu meydan okumanın ekleri ile birlikte delâlet vardır. İşte bunlar üsluplardır.

Kur’ân-il Kerîm’de zikredilenlere gelince; bu, mücerret Küfürden doğan kötülükte aşırı gidişât sebebiyle Küfrün sergerdelerine yönelik sınırlı hallerdir. Nitekim onlar, hakkı haykıran delillere rağmen İslâm’a ve Müslümanlara karşı şiddetle savaşıyorlardı. İşte bu âyet-il kerîmelerde onların bu ateşli ve güçlü saldırıları zikredilmiştir... Kaldı ki saymanız halinde bunların, pek çok Kâfir bulunduğu halde sınırlı sayıda olduklarını görürdünüz.

Ayrıca Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] Kâfirlere karşı değişken kuvvette üsluplar kullanıyordu. Meselâ; Kureyş ileri gelenlerinden biri [Utbe olsa gerek] SallAllahu Aleyhi ve Sellem’e gittiğinde, Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] İslâm’ı ona, iknâ edici bir hüccet, belîğ bir hikmet ve müessir bir sükûnet üslupları ile arz etti... O kadar ki adam Kureyş’e, kendisini gönderen Kureyş liderlerinin vassettikleri gibi, gittiğinden başka bir yüzle geri döndü, bilhassa Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem]’den işittiği kelâmı onlar önünde methetti.

O sırada Kureyş ileri gelenlerinden biri [Vâil olsa gerek] Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] ile karşılaştı. O Küfrün başı, elinde çürümüş bir kemik taşıyordu ve onu Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem]’e göstererek şöyle dedi: [هل ربك يستطيع أن يعيد هذا إلى الحياة ؟] “*Senin Rabbin bunu hayata geri getirmeye güç yetirebilir mi?*” Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] ona şöyle cevap verdi: {نَعَمْ وَيَبْعَثُهُ حَيًّا} “*Evet, onu canlı olarak diriltecektir.*” Sonra Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] şöyle devam etti: {وَيَذْخِكَ جَهَنَّمَ} “*Seni de Cehenneme sokacaktır.*” Burada Rasul [SallAllahu Aleyhi ve Sellem] yalnızca sorusuna cevap vermekle yetinmeyip onu şiddetle azarlayarak devam etmiştir...

İşte böylece üslup, karşılaşılan cihetin durumuna göre ağır kuvvette de olur, hafif kuvvette de olur.

Görüntüyü iyice netleştirmek için diyoruz ki;

Şu âyeti okuyunuz: 43 فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ 42 اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ “*Sen ve kardeşin âyetlerim ile gidin ve Zikrimde (ısrardan) yılmayın.*” (42) *İkiniz de Fir’avn’a gidin, muhakkak ki o, tâğut oldu.* (43) *Ona, yumuşak bir söz söyleyin, umulur ki o aklını başına alır yahut korkuya kapılır.*” Bu âyette vâzıhtır ki talep edilen, sâkin ve yumuşak bir fikrî nikâştır.

Şimdi aynı mevzu hakkındaki şu âyet-il kerîmeyi okuyunuz. Kezâ bu da Mûsâ ile Fir'avn arasında geçmektedir, ancak farklı bir tutumla. Nitekim ona beyyineleri ve delilleri arz ettikten... buna rağmen istikbârda ve mütemâdiyen tuğyânda kalmaya devam ettikten sonra, artık Mûsa [Aleyhi's Selâm]'ın ona yönelik sözü yumuşakça olmadı, bilakis onu, [مَثْبُورًا] "Mesbûr" yani "lânetlenmiş halde helâk olmuş" diye vasfederek şiddetlice oldu...

Nitekim o âyet-il kerîme şöyledir: وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْتَأْذَنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَىٰ مَسْحُورًا 101 قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُ مَا أُنْزِلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَاطِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا "Andolsun biz, Mûsâ'ya dokuz beyyîne âyet getirdik. Haydi İsrâiloğullarına sor! Hani (Mûsâ) onlara geldiğinde, Fir'avn O'na dedi ki: 'Doğrusu ben, Yâ Mûsâ, senin sihirlenmiş olduğunu zannediyorum.' (101) Dedi ki: 'Gerçekten bildin ki işte bu inzâl edilenler, basîretler (ibretler) olarak semâvâtın ve arzın Rabbinden başkasından değildir ve doğrusu ben de, Ey Fir'avn, senin (lânetlenmiş halde) helâk olduğunu zannediyorum.'" [el-İsrâ' 101-102]

Zira yumuşak nikâş, başlangıçta delilleri ve beyyineleri arz etmek içindi, lâkin kat'î beyyineler ve deliller, basîretler olarak sunulduğu halde o, istikbâra ve tuğyâna devam etti. İşte o zaman nikâş şiddetli oldu.

Umarım, görüntüyü tamamen netleştirmişimdir.

Bunun içindir ki tefâul merhalesindeki siyâsî ameller hakkındaki kitaplarımızda şöyle dediğimizi görürsünüz: "... bu siyâsî amellerde, fikrî çatışma ile siyâsî mücâdele bârizleştirilir ..."

Nitekim çatışma ve mücâdele; Küfrün sergerdeleri ile çarpışma nedeniyle âdeten bu merhalede bârizleşir ki onlara karşı bu üslup münâsip olur. Lâkin diğer kâfirlere karşı yahut diğer bir vakitte, siyâsî ve fikrî amel başka bir üslup gerektirebilir.

Yineliyorum; siyâsî ve fikrî amel metottandır. Zira tefâul merhalesi, bu ikisini kaçınılmaz olarak gerektirir. Fakat siyâsî ve fikrî amelin şiddetlenmesi, yani mücâdele ve çatışma ise üsluptur ve münâsip zamanda ve mekânda kullanılır.